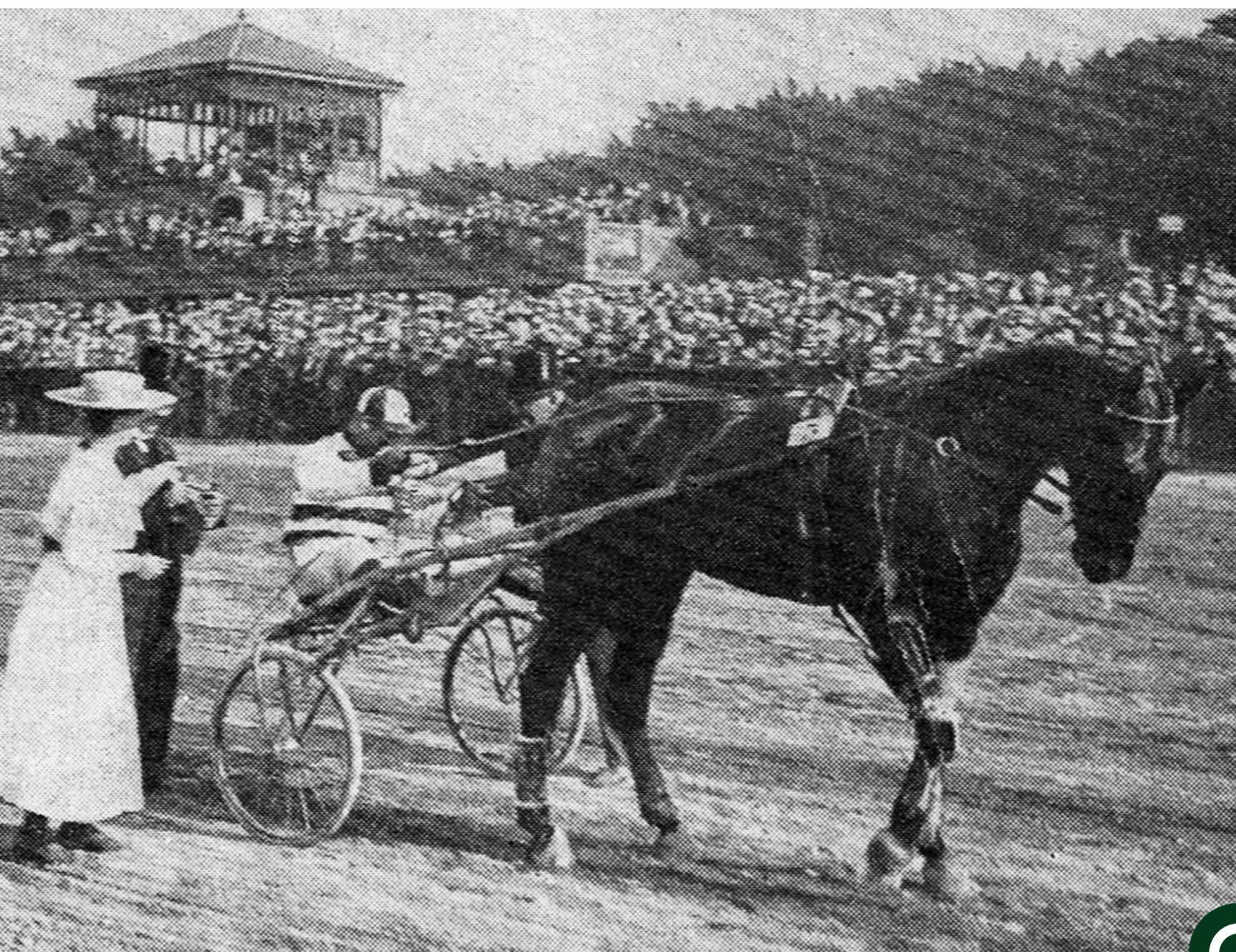

DM I 100 ÅR:

FRA ÆRE OG SØLVTØJ TIL PENGE OG PRESTIGE

TEKST: LARS DONATZKY | FOTO: BURT SEEGER M.FL.

Traverdronningen Queen og Max Rabenhorst ved præmieoverrækkelsen efter det allerførste DM i 1917.

De to første udgaver af ”Mesterskab for Danmark” har været glemt i en række år. I 1917 og 1918 afholdt Hesteejerforeningen løbet på en ”sølvtojsdag”, hvor overskuddet fra totalisatorspillet blev givet til Trænere og Staldfolks Syge- og Ulykkeskasse. Ærespræmierne var flotte, og kunne en hest vinde og samtidig sætte sæsonrekord, var der både guldmedalje og rekordpræmie.

Man havde vedtaget, at der skulle køres på ”amerikansk”. Alle heste fra lige start på 1609 meter, og alle med en flyvende start eller linjestart. Propositionen var til fordel for importerne, der normalt var klasser over de danskfødte, men hverken hollandske Best Friend (N.J. Koster) eller amerikanske Worthy T. (Frank Starr) havde en heldig dag her midtvejs på sæsonen i 1917, og samtidig var de to danske stjernehopper Queen (Max Rabenhorst) og Danish Girl (Fischmann) til start i fin form.

Queen havde vundet Dansk Opdrætningsløb, Danish Girl Kriterium og Dansk Trav Derby de foregående år, men nu fem år gammel havde Queen igen taget over, og hun vandt dette første DM fra spids i en forbedring på 2,1 sekund af den danske hopperekord til 1.26,2 efter kamp med den galoperende Worthy T.

Travdronningen Queen sluttede senere karrieren som Danmarks første hest med præmier på i alt mere end 50.000 kr.

N.J. Koster havde ”snorket”

Politiken antydede dagen efter, at Koster havde ”snorket i timen” ved ikke at have været opmærksom på flyvende start, men en endnu værre behandling fik Koster året efter i Mesterskab for Danmark 1918, hvor han førte klart på sidste langside med Danish Girl. Løbet havde afbud fra Queen L, mens Worthy T både var småhalt og havde uheld med seletøjet til galop. Tilbage var ”ufarlige” konkurrenter som Aileen Dillon (Harry Pajoncek), Baron Paul W (C.L. Müller) og Prince Charm (Rabenhorst).

Pludselig begyndte Koster at bearbejde Danish Girl med pisken, hvorefter hun galoperede og faldt helt tilbage. Publikum udførte sand pibekonzert, mens Koster senere undskyldte sig med, at hoppen havde tabt en sko og en gamache, og derfor var blevet urolig. Danish Girl blev fjerde i 1.30,7, mens outsideren Aileen Dillon sejrede til odds 194:10 i årets bedste tid 1.27,2 for unge Harry Pajoncek, søn af den store hesteimportør Julius Pajoncek. Aileen Dillon var en 9-årig amerikanerhoppe.

1920'erne: Penge på bordet og falsknerier

Næste år var Mesterskab for Danmark taget af programmet, og netop derfor er der 100 DM-opgør fra 1917 til og med 2017, og da DM-løbet blev genindført i 1920 af Det Danske Travselsskab, var distancen 2000 meter.

Nu var der kontante præmier, 6.500 kr., hvilket var dobbelt så meget som i et normalt løb. Syv importere og en danskfødt hest kom af sted ved flyvende start, og trods gentagne galopper var Peter Pogue suveræn for bygmester Müller. Den seksårige Peter the Great-søn Peter Pogue var sæsonens champion blandt de ældre, og den danskfødte amatør Christian Lauritz Müller var Jägersro-banens grundlægger og initiativtager til de

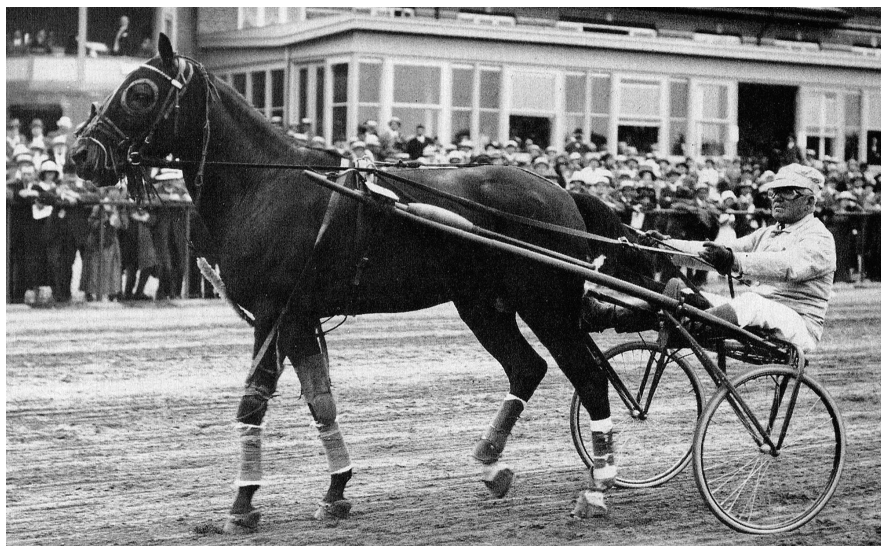
svenske klassiske løb. Vindertid 1.27,2 og odds 1,73.

De næste to år vandt amerikaneren ”Loretta Charlton” for kuskene Johan Petersen og Nils Sølberg. Hoppen blev angivet at være syv og otte år gammel. Det var dog en sandhed med store modifikationer, for denne hoppe, der blev indført i 1920, var i virkeligheden Amy Frisco født i 1911, og hun vandt altså DM i en alder af 10 og 11 år. Tilsvarende svindelnummer med tre års ”foryngelse” var der med den succesrige ”Advance Guard” indført i 1921 med papir på at være født i 1915. Her handlede det om hingsten Belgic fra 1912 med amerikansk rekord 1.19,7!

Hestene kom billigere ind i de danske væddeløb ved denne svindel, og karrieren kunne gøres længere. Amy Frisco vandt DM og Belgic tjente mange penge efter at de var faldet for den danske aldersgrænse på 10 år.

Müllers boykot lige på nær Derbyet

Det var bygmester Müller, der ved hjælp af sine amerikanske kontakter var først til at hævde, at hestene – som mange andre importere til Europa – var falske. Det blev til en bitter strid med Det Danske Travselsskab, som længe afviste Müllers protest. Først

Et skønt billede af de to amerikanere Don Orlan og Frank Starr ved æresrunden i DM 1923.

Rex The Great og Hans Hansen vinder første DM i 1937 efter kamp med inderbanens Styrmand med Oluf Månsson og yderbanens Addison med Sofus Sørensen.

ved generalforsamlingen i 1925 fik han oprejsning på et tidspunkt, hvor svindlen længe havde været kendt. Han fik sagsomkostningerne dækket, men da han ikke som ønsket fik korrigeret og hævet sine præmier i de løb, hvor de falske heste – omtalt som ”ringers” – havde besejret hans heste, reagerede han imod Charlottenlund.

Müller donerede sagsomkostningerne til Syge- og Understøttelseskassen, og nu startede Müller i 1925 i stedet sine heste på den tre år gamle Amager-bane. Undtagelsen var i Derbyet, hvor han blev den tredje amatør-vinder med Peter Pogue-sønnen Peter Pogue Jr. Førstepremien var her 12.000 kr.

Man filede tænderne

”Ringer-affæren” eller bedrageriet havde stået på i flere år, og allerede i Trav Tidendes Julenummer 1923 ved man, at den er gal, og at Advance Guard i virkeligheden er Belgic. Dyr-læge Poul Jørgensen fra Charlottenlund påpeger da, at det er vanskeligt at se hestens alder på tænderne, når den er fyldt seks år, og at der jo også var tale om, at svindlerne filede tænderne og tyggefladerne til, så hesten fremstod yngre end tilfældet var. Begge de nævnte var angivet til at være seks år ved importen.

Kun amerikanske importere

Der var fin klasse på flere mesterskaber i de år, og mange bedømte dengang, at det var dansk travsports hidtil bedste duel i 1923, da Don Orlan (Frank Starr) med besvær afviste angrebet fra 1920-vinderen Peter Pogue og amatøren C.L. Müller. Begge strøg over mål i 1.23,5 trods normaldistancen – ny banerekord.

Hele vejen gennem 1920'erne var DM-sejrene forbeholdt de amerikanskfødte importere, hvor Brooke Worthy, Don Orlan og Harrison Dillon hver vandt to gange, og de fleste år var der ikke engang danskfødte heste til start, selvom de efterhånden fik 20 meters lettelse i propositionen.

Harrison Dillon (født 1922) var Danmarks første ”internationale” traver med andenplads i Matadoren Rennen 1928 bag europastjernen Guy Bacon (Charlie Mills). Harrison Dillon vandt i alt 39 sejre (24 for Koster) med præmier på 88.800 kr. som datidens oftest sejrende og mest vindende amerikaner – og med banerekorder fra både Charlottenlund og Amager.

1930'erne: Hans Hansen og Rex The Great

I 1930 indførtes den elektriske startmaskine med snoreudløsning fra Tyskland, men selvom Guy Bacon var gæst

derfra, kørte kusken Albert Finn på snoren, så hesten blev forskrækket, galopperede og mistede enhver chance. Det samme skete for Harrison Dillon (Sofus Sørensen), og Koster vandt et uinteressant opgør med Quick Assets til odds 3,06.

Næste år var Quick Assets storfavorit for Koster, men drog af sted i håbløs galop, og nu tog en danskfødte hest for første gang med succes kampen op mod de stærke amerikanske importere, når vi ser bort fra Queens sprintersejre i 1917.

Maro startede som eneste indlænder med 20 meters lettelse fra 1980 meter. I sulkyen sad den 27-årige nystartede træner Hans Hansen der udnyttede sit forspring, holds spids og sejrede til odds 11,22.

Kriterium, Derby og tre gange DM

Det blev starten på Hans Hansens store DM-periode, idet han tre gange inden for det næste tiår sejrede med Rex The Great, af mange bedømt som hidtil bedste danskfødte hest på det tidspunkt. Og ingen hest har siden overgået holdbarhedsstemplet med sejre i Dansk Trav Kriterium, Dansk Trav Derby og tredobbelt vinder af Mesterskab for Danmark. Kunststykket er kopieret af Rudolf Le Ann, mens Tarok ud over sine klassiske triumfer

måtte "nøjes" med to DM-sejre. Rex The Great vandt 51 sejre (49 med Hans Hansen) og rekordbeløbet 135.525 kr., han vandt Skandinavisk Mesterskab og blev senere avlschampion med fire Derbyvindere.

Rex The Great vandt overraskende DM i 1937 foran storfavoritten, den amerikanske sejrsmaskine Addison (Sofus Sørensen), og Styrmand (Oluf Månsson). Odds var et af DM-historiens højeste på 14,65, mens det i 1940 var 4,39 ved sejren foran Aerolit og Sonny Diamond, og 2,01 i 1941, da Hans Hansen vandt sin sidste DM-sejr med Rex The Great foran Alema Volo og Sonny Diamond.

Willy B i Prix d'Amérique som 14-årig

Ud over sine tre sejre havde Rex The Great i sine DM-starter syv år i træk andenpladser bag Addison (Sofus Sørensen) i 1938 og som 12-års i 1942 bag "mudderhesten" Willy B (Thomas Hansen), der gennemførte i den dårligste vindertid efter 1921, nemlig 1.27,0.

Willy B med fransk far Briscart II blev senere berømt for under det olympiske motto "at deltage" ved at være første dansker i Prix d'Amérique i 1949, hele 14 år gammel. Parret endte næstsidst af de sytten deltagere, mere end 100 meter bag vinderen. Så gik det jo meget bedre med det andet heldanske forsøg, Tarok, med fjerdepladsen i 1980.

To med 61 sejre og berømte diskvalifikationer

Ud over Maro, Rex The Great og Willy B havde andre indlændere som Lauritz (Holger Fischmann) og Sonny Diamond (N.J. Koster) vundet DM i denne periode. De to heste hørte til "Guldalder-stjernerne". Begge vandt 61 sejre og blev først overgået i 1960'erne.

Undtagelsestilstand udskød DM i 1943

Med Valutacentralens indførelse i 1932 og begrænsningen af brug af amerikanske dollars faldt den danske USA-import, og under 2. verdenskrig blev der helt stop. Niveauet faldt reelt, de seneste USA-importer holdt ikke samme klasse, og vindertiden i Me-

sterskab for Danmark blev dårligere. Vores førerstilling over for Sverige var brudt.

Amerikaneren Game Warden holdt dog dampen oppe og vandt som første 12-års i 1948. Året efter blev hingsten filmatiseret som Junker i "De røde heste", hvor han med Poul Reichhardt i sulkyen (uden stand-in) vandt "Det Store Derby". Filmen er naturligvis tilgængelig i dag.

Inden vi springer til den næste storstjerne i 1950, skal det med, at man i 1943 kørte Mesterskab for Danmark udskudt til midt i september. Løbet var oprindelig fastsat til søndag d. 29. august, men den dag indførte den tyske besættelsesmagt undtagelsestilstand efter uroligheder landet over, og "alle sportsforanstaltninger blev forbudt". Løbet blev vundet af Derbyvinderen fra 1940, Bellwood. Han var nu i træning hos Paul Groch, der her vandt sit tredje DM 19 år efter den første sejr med Brooke Worthy.

Mesterskab for Danmark	
Opdrætningsløb, Kriterium, Derby, DM	
Okay Bee	2008, 09, 10, 12
Kriterium, Derby og DM	
Rex the Great	1934, 35, 37, 40, 41
Rudolf Le Ann	1992, 93, 93, 96, 98
Tjavs	1956, 57, 58, 59
Tarok	1975, 76, 78, 80
Osman Bogø	1971, 72, 74
Dragon Flamingo	1999, 2000, 01
Opdrætningsløb, Derby og DM	
Maro	1924, 26, 31
Derby og DM	
Fox Hanover	1964, 69, 70
Frække Frederik	2002, 04, 05
Sonny Diamond	1936, 39
Bellwood	1940, 43
Onward Eagle	1953, 60
Atom Tess	1997, 2000
Magic Sisa	2008, 10
Kriterium og DM	
Herold Samson	1965, 1967
Keep on Flying	2005, 2008
Opdrætningsløb og DM	
Queen	1914, 1917
4 DM-sejre:	
Leo Roy	1951, 53, 54, 55
3 DM-sejre:	
Rex the Great	1937, 40, 41
Ruder Konge	1961, 62, 63
Rudolf Le Ann	1993, 96, 98

Mark Ingdam på 24 år var begyndt som træner samme år, og han vandt faktisk to DM-sejre før sine mange klassiske triumfer. Med Es i 1947 og Hetta i 1949.

Egon Larsens fire fantastiske sejre

I særklasse i DM-sammenhæng er Egon Larsens Leo Roy, der vandt fire gange fra 1951 til 1955 og faktisk også havde vundet i 1952, hvis løbet ikke dengang havde været åbent for udenlandske og udenlandskejede heste. Det betød besøg af Sveriges to stærkeste heste, Frances Bulwark og Iran Scott, og trods 20 meters tillæg var travdronningen Frances Bulwark helt overlegen og vandt afstoppet efter 1.15 de sidste 500 meter for Sören Nordin. Odds 1,36 og vindertid 1.21,1 – ny rekord for mesterskabet. Men hoppen var også europarekordholder, og hun vandt Skandinavisk Mesterskab fem gange, Nationernes Pris én gang, og så blev hun tillige første svenskfødte vinder af Elitløppet med sejr over tyske Permit i 1953. I alt 80 sejre i 130 væddeløb, og en indtjening på enorme – dengang – 591.420 svenske kroner.

Leo Roy var suverænt sin årgangs bedste hest, bl.a. med ni sejre i ti starter som 4-års, bl.a. Amagers mesterskab for 4-årige på derbydistancen til odds 1,83 i en tid hurtigere end Lykkeprins derbysejr for Vagn Lønborg. Begge gange var Lux og Koster nr. 2, men som et væld af årgangens andre stjerner var Leo Roy ikke til start i derby. Han var ikke anmeldt, mens mange andre var syge. Lux markerede dog, at Lykkeprins på ingen måde skulle skamme sig over derbysejren.

Leo Roys DM-sejre blev vundet til odds 1,95 (1951), 2,27 (1953), 6,34 (1954) og 6,69 (1955). Ret høje odds i betragtning af, at hesten "bare vandt". Han var nok bedste danske hest i 1951-1953, men i 1954 havde Moster et jubelår for Koster, og samtidig var der i 1954 besøg af Sveriges næstbedste, Isa Will og Carné, der var på det svenske landshold sammen med Frances Bulwark. I 1955 var Oliver The Great (Mark Ingdam) bedste hest, men i kraft af startspor og inderbane klarede Leo Roy sejren. »»

Egon Larsen havde en fremragende evne til at toppe hesten til DM. I 1954 vandt Leo Roy kun to af 17 løb, i 1955 vandt hesten kun ét af 12. Men Mesterskabet blev sikret.

Provinsejrr til Aalborg

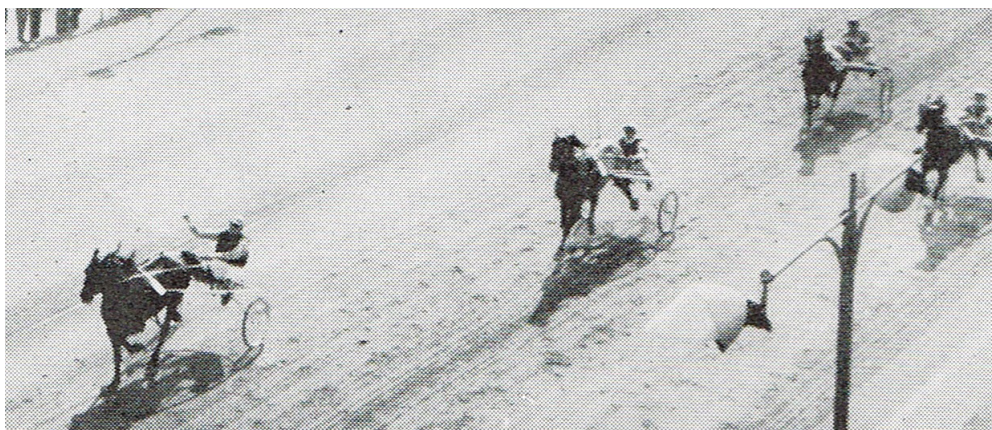
Året efter blev Leo Roys sidste DM-start. Her var Oliver The Great og Mark Ingdam suveræne, og da mesterskabet blev kørt i 1957, valgte Egon Larsen i stedet at starte lillesøsteren Silvie Roy. Løbet blev meget dramatisk. Den svenske storfavorit Tampico (Gösta Nordin) skuffede, og provinsebanerne fik første Mesterskabssejrr ved Stutteri Røde Mølles Orkanen Frisco, trænet i Aalborg af Erik Hansen og kørt af jockey Otto Rasmussen. Selvom oddset blev 13,04, var sejren ingen tilfældighed, da Orkanen Frisco også var blevet bedste danske bag verdensstjernen Gelinotte i Internationalt Mesterskab halvanden måned tidligere.

Leo Roy var stadig på banen, men storhedstiden sammen med Moster i begyndelsen af 50'erne var overstået. Leo Roy vandt i alt 39 sejre og 127.070 kr.

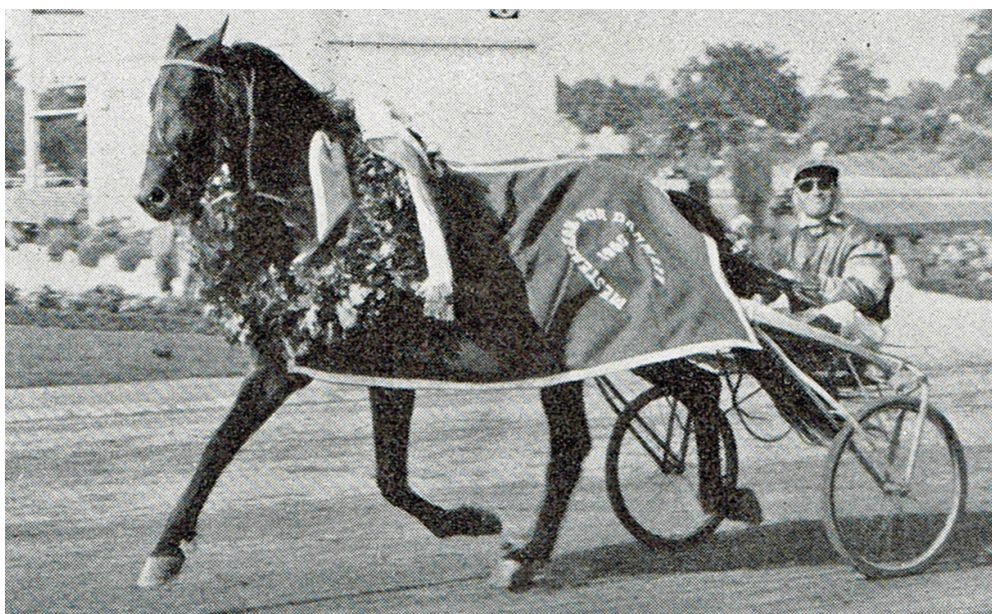
I 1958 var den nu ni år gamle Derbyvinder Onward Eagle vågnet op til ny dåd for Palle Sperling, og sammen med 1957-Derbyvinderen Tjavs (John Petersen) var det årets stjerner. Onward Eagle havde indersporet i en rekordduel på Amager til ny stor forbedring af indlænderrekorden til 1.16,9, men to uger senere besejrede Tjavs regulært konkurrenten i DM, og Tjavs fulgte op med ny DM-sejrr året efter, mens 11-årige Onward Eagle i 1960 overraskende fik en optur til odds 10,17 trods startspor nr. 8.

Jernhestens år

Onward Eagle og Tjavs havde været klassiske vindere før DM, mens Ruder Konge havde været nummer to til Rex Junior både i Dansk Trav Kriterium og Dansk Trav Derby. Til gengæld var Ruder Konge jernhesten over alle, og han vandt sine tre sejre i Mesterskab for Danmark i alderen 10-12 år i årene 1961-1963. Allerede i 1959 var han blevet nummer to til Tjavs og samme år nummer to i Skandinavisk Mesterskab bag norske Jens Protector. Ved sejrene

I DM 1961 vandt Ruder Konge overlegent for Gerhard Petersen foran Onward Eagle med Palle Sperling.

Onward Eagle og Palle Sperling på æresrunde ved DM i 1960.

i Mesterskab for Danmark blev oddsene mellem 1,32-1,39, og resultatet var nærmest givet på forhånd, når Ruder Konge "til hverdag" ofte med succes havde givet sine DM-konkurrenter 40, 60 eller 80 meter forud.

Ruder Konge med de otte trænere og de ni liv sluttede sin karriere som dansk travsports dengang hidtil mest vindende hest med 260.340 kr. via 44 sejre, 42 anden og 117 små præmier i 262 starter. Stabiliteten var enorm, selvom hesten ofte var småskadet og halt efter løbene. Det sås tydeligt på æresrunderne.

Ny proposition og amerikaner med urent trav

Lige siden 1920'erne havde de danskfødte heste haft 20 meters lettelse i forhold til alle de udenlandskfødte heste

uanset ejerskab, og så sent som i 1959 kørtes DM i snorestart med svenske gæster. Herefter blev der i nogle år kørt med startvogn, hvis alle deltagere var danskfødte, og først i 1965 blev propositionen ændret. Nu var løbet udskrevet med autostart over 2000 meter, åbent for danskfødte heste og for danskejede udlændinge.

Det benyttede den danske læge Erik Friis (Stald Dana) og den syvdobbelte svenske champion Uno Swed sig af med den overlegne amerikaner Rodney Key.

Rodney Key var favorit i alle fire år, men blev blot noteret for to sejre til odds 1,60 og 1,61 i 1965 og 1966, hvor DM-rekorden blev sænket voldsomt med 2,1 sekunder til 1.18,1. Hesten travede åbenlyst elendig til tider, og i 1967 blev hesten "hængt ud" som vin-

der til oddset 14:10, mens den på andenpladsen i 1968 blev disket bag Herold Samson (Viggo Andersen).

I 1967 gik sejren så i stedet til Walter Kaiser og Eminent, der også havde vundet titlen i 1964, hvor den med staldmand Aksel Pedersen de-troniserede årgangens Triple Crown-vinder, staldkammeraten Emigrant.

Den meget lille (148-149 cm i stang-mål) og bundstabile fighter og Derby-vinder Fox Hanover med Leif Løfgren markerede med dobbelt DM-triumf i 1969 og 1970 overgangen til et nyt årti. Begge gange med Karina Axworthy på andenpladsen, og dermed kunne det konstateres, at hverken Emigrant, Cim Payne eller Karina Axworthy kom på DM-sejrslisten. Det var ellers de tre største navne i 1960'erne.

I 1970 var travkrigen brudt ud, og Leif Nielsen blev i DM diskvalificeret for grov trængning, "chikane" blev det benævnt, mod Amager-træneren Eivind Schnell og Loyal.

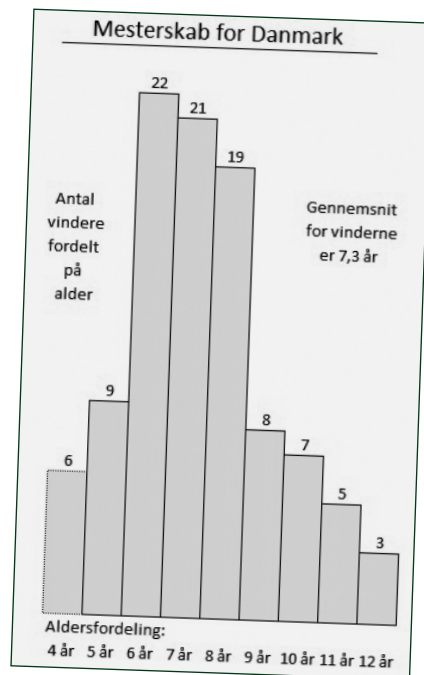
Joe's Prides årti

DM 1971 gav første amatørsejr siden C. L. Müller i 1920 ved Saltums Jørgen Larsen og Ikaros efter et løb, hvor derbyfavoritterne Nallo og Nu Bangsbo havde taget livtag, og Ikaros blev senere årets imponerende skandinaviske mester.

Ellers var tiåret præget af avlshingsten Joe's Pride, der gav Opdrætterforeningen og dansk travsport det store spring fremad. Dels som avlshingst, dels som pengemaskine til senere indkøb som Frosty Hanover og Pay Dirt.

Joe's Pride var bragt til Danmark af den store hesteimportør Henry Laurson, der få år inden havde skaffet Prix d'Amérique-vinderen Scotch Fez til Sverige og Sören Nordin. Joe's Pride var som den svenske succeshingst Bulwark søn af den store linjedanner Volomite.

Joe's Pride havde haft DM-sejre fra første årgang med Tjavs i 1958 og 59, men nu kom sejrene i en lind strøm

med Herold Samson i 1968, H.C.S. i 1972, Osman Bogø i 1974 og Osiris Salar i 1975 og 1976. Ingen andre

Efter udtagesløb kom 10 heste til start i DM-finalen i 1976. Osiris Salar med Jens Chr. Bligaard vinder før den i inderbanen skjulte Ove Juel.

Tarok og Jørn Laursen vandt Mesterskab for Danmark i 1978, og satte rekord for løbet med tiden 1.15,6.

hingste har præsteret syv afkomssejre i DM. Det vidner om stor styrke og holdbarhed på afkommene.

Hingstene kunne bedst styre den store runde gang, der af og til var uren. Til gengæld var hopperne bedst og fremragende i avlen, og DM-vinderne fra 1971 og 1973, Ikaros og Nallo, havde så i stedet Joe's Pride som morfar.

Osman Bogø med det store kvalitetsstempel Dansk Trav Kriterium, Dansk Trav Derby og DM blev Harald Lunds bedste i karrieren. Osman var statelig og fremragende, når koderne var i orden, Osiris Salar tjente meget store penge ved sine og Jens Chr. Bliigaards kampagner i Tyskland og nåede en indtjening tæt på millionen.

Osiris Salars sejr i 1976 blev vundet efter kvalifikation og finale otte dage senere, hvor de tre bedste fra hver afdeling og de fire hurtigste i øvrigt fik adgang. I alt var 16 heste til start i kamp om titlen – mon ikke det er rekord?

Taroks to sejre

I 1977 var Tarok med for første gang, men han havde en af sine sjældne svage perioder lige der, og den første danskfødte hest med millionindtjening, Ritha Lyngholm, afgjorde sagen uden problemer. Til gengæld indfrieede Tarok og Jørn Laursen overlegent forventningerne til odds 1,29 fra "dødens" i 1978, og trods

positionen forbedrede han Ritha Lyngholms løbsrekord to sekunder til 1.15,6a/2000m foran en fint gående Vokal N.

De næste to år måtte Tarok og Jørn Laursen slås med Madison Avenue og Uno Swed, der sejrede i 1979 i 1.15,0. Det skete i det mesterskab, der var forsinket til oktober på grund af ho-steepidemi i Danmark og Sverige. Her galopperede såvel Madison Avenue som Tarok og Ritha Lyngholm, men Madison Avenue slap bedst fra galopmiseren. Tarok blev nummer to.

I juli 1980 var Madison Avenue og Tarok på ny i DM-duel i et lille felt på fem heste. Her blev Madison Avenue forsinket lidt i starten. Tarok tog føring og vandt en stærk sejr trods et hårdt pres over 1200 meter.

I september 1980 kæmpede de to stjerner for sidste gang for øjnene af os. Koster Memorial endte med en drabelig duel, hvor Madison Avenue fangede Tarok på selve målstregen. Men så havde Tarok jo også vundet Koster-finalen tre gange før. Fire måneder senere var de to stjerner døde af henholdsvis hjerteslag og sygdom.

Firserne betød en ny "amerikansk bølge". Amatør Birger Jansen fra Stutteri Hejnstrup købte godt ind, og han vandt med Glenquin to gange, med Arnie's Victory én gang (Max Nielsen var gæstekusk), før han i 1991

selv "sluttede af" med Linebacker. Det var skrappe heste.

Juuls første DM

De to danskfødte DM-vindere efter Tarok var i denne periode i 1985 Granit Bangsbo (Steen Juul) og Ellizar H i 1986 (Johnny Takter).

Granit Bangsbo og Steen Juul kunne ikke besejre Game Høgh og Axel Jacobsen fra udvendig position i 1984-Derbyet, men i 1985, hvor Juul blev Lunden-champion for første gang, udviklede Granit Bangsbo sig til en travet af internationalt format. Han vandt bl.a. Europæisk 5-års Mesterskab og blev fjerde i Copenhagen Cup, og han vandt let sit DM i 1.15,5 til odds 1,58. Den eneste misser var vel Nordisk Mesterskab, hvor den pragtfulde Pay Dirt-søn lignede en klar vinder, da Ellizar H og Bo William Takter fik frit angreb fra rygposition. Duellen var voldsom, og under drivning galopperede Granit Bangsbo i mål som vinder.

I 1986 vendte Ellizar H tilbage i hopla med Johnny Takter til et DM, hvor Granit Bangsbo galopperede i starten. Ellizar H sænkede Madison Avenues løbsrekord til stærke 1.14,8 til odds 2,81.

Johnnys far Bo William Takter havde selv været på DM-sejrslisten med Dorians Music i 1983, hvor Erik Friis

Granit Bangsbo giver i 1985 en ung Steen Juul sin første sejr i Mesterskab for Danmark.

for fjerde gang sendte en amerikaner til mesterskabet med succes.

Bedste DM-amerikaner

Nu var det tid til en af de bedste amerikanertravere i dansk travsport gennem tiden. Preben Kjærsgaards Meadow Roland havde næsten hattrick i både Mesterskab for Danmark og Copenhagen Cup, han vandt Oslo Grand Prix og et indledende heat i Elitløppet blandt andre internationale storløb, og så sluttede han med et facit på 48 sejre i 75 starter og en indtjening på 5.294.430 kr. Mest blandt danskejede på det tidspunkt.

I DM-historisk sammenhæng skal med, at han i 1987 blev første fireårs-vinder siden Full Tilt i 1935, da han besejrede heste som årets sensationelle Copenhagen Cup-vinder Hairos (John K. Hansen), der netop havde sat dansk rekord 1.12,3 i USA, og 1986-Derbyvinderen Indus (Lars Lindberg), der senere blev VM-toer. Meadow Roland var blot tredjefavorit mod disse, men blev suveræn vinder på en giftig speed til odds 3,89. Heir To Crown (Steen Juul) holdt flot til andenplads fra dødens på Hairos.

Nu vidste man med sikkerhed, at Meadow Roland havde international klasse, og samtidig viste hesten sine ideelle væddeløsegenskaber: starthurtig, stabil, nem at manøvrere i feltet

Sensationen er en kendsgerning. Henning Olesen og Speedy Herve har besejret inderbarnens Meadow Roland i DM 1989.

og med en stærk slutspeed. Det blev symbiotisk sammen med Kjærsgaard.

Et hattrick forhindret af tømmermænd

Året efter i 1988 var DM en formalitet til odds 1,22, og hattricket skulle så hjemføres i 1989 til odds 15:10. Men hovsa, sejren udeblev. Kjærsgaard lullede feltet i søvn fra start af, men 800 meter før mål sendte Henning Olesen Speedy Herve ud fra ryggen og gik til et hårdt og vedvarende angreb på den uovervindelige stjerne, og ganske kort før mål fik den røde amerikaner overtaget. En sensation til odds 22,49 og godt og uimponeret kørt af Aalborg-amatøren.

Til historien hører givetvis, at Meadow Roland og Preben Kjærsgaard uden held havde taget imod angreb fra Mack Lobell med en førstekilometer på 1.10,5 i Hugo Åbergs Memo-

rial fem dage tidligere. Mack Lobell vandt i 1.12,1, og Indus satte dansk rekord 1.12,2, mens Meadow Roland fik fred op mod mål, da han var besejret og dødtæt ved indgangen til opløbet. Tømmermændene var næppe overstået til DM fem dage senere.

Der var voldsomme positionskampe og aggressive angreb i mange DM-opgør på den tid. Heir To Crown og Juul vandt i fjerde forsøg over en taper Hawkeye i 1990, og næste år kom den største overraskelse, da Linebacker og Birger Jansen sejrede på speed efter internt opgør mellem Jørn Laursen (Macon) og Kjærsgaard-brødrene (Habib og Hugo Hanover). Odds 37,98!

Det blev 30. og sidste amerikanersejr af i alt 76 mulige, idet løbet siden 1994 har været forbeholdt danskfødte heste. Den største DM-præmie tilfaldt ejerne Svend og Jørgen Hansen i 1992, da Marius Møllegård (Steen Juul) til odds

Små odds	
2004 Frække Frederik	1,13
2014 O'Grady	1,19
1988 Meadow Roland	1,22
1978 Tarok	1,29
1961 Ruder Konge	1,32
1938 Addison	1,34
1939 Sonny Diamond	1,34
1963 Ruder Konge	1,34
1963 Ruder Konge	1,39
1993 Rudolf Le Ann	1,40
2017 Obi-Wan	1,41
1952 Frances Bulwark	1,52

1. Aalborg-træner Flemming Jensen har vundet DM fire gange som kusk. Første triumf kom med Sleipner i 1997.

2. Preben Kjærsgaard vandt DM to år i træk med glansbilledet Frække Frederik. Det var i 2004 og 2005.

3. Rudolf Le Ann vandt Mesterskab for Danmark tre gange. Første gang i Derby-sæsonen 1993, på billedet ses anden sejr i 1996.

9,17 fik en forsinket Derbyrevanche over Macon. De fik nemlig 196.927 kr. i solo V5-gevinst oven i løbspræmien på 100.000 kr.

Rudolf Le Ann som 4-, 7- og 9-års

Steen Juul vandt fem DM-sejre i perioden 1990-2000, og to af dem med Rudolf Le Ann, der ved sin tredje DM-sejr i 1998 blev trænet af Arne Normann og kørt af Henrik Lønborg, som også i år 2000 førte den da 11-årige hingst til sejr i Sweden Cup på Solvalla. Hesten var en af sportens allerstørste og nok helt enestående med hensyn til væddeløbsvilje, og han sluttede også som dansk travsports mest vindende danskfødte med 5.457.108 kr. indtjent efter 44 sejre i 109 starter.

Ved sin DM-sejr i 1993 blev han den første danskfødte fireårsvinder af DM, og han pulveriserede hurtigklassen her en måned før sit Derby til odds 2,19.

Onrush (Max Nielsen) vandt sit DM næste år, og i 1995 var det tid til en ny fireårshest, som havde en helt gylden september måned. Top Straight havde

med gæstekusk Johnny Takter været til start uden succes i august i det Derby, Treasure Ås (Erik Berglöf) vandt som ubesejret i start nr. 16 foran Tøjeksperten (Axel Jacobsen).

Men så skiftede Jacobsen over til Top Straight til Derbyrevanchen i Aalborg, og ved hjælp af udfordrerens Taekwon Garbo fik Treasure Ås så hårdt et løb, at Top Straight til odds 28,55 fik sat en stopper for sejrserien. Top Straights storform var alligevel undervurderet 14 dage senere, for nu tog den og Axel Jacobsen også DM i kamp med de ældre hurtigtravere til odds 11,48. Senere i karrieren vandt hingsten kun en enkelt sejr.

Måske hører Top Straight til "de glemte DM-vindere". En anden kandidat er Walther K. Pedersens sejrshest Weber, der i 1999 blev kørt til speedsejr fra tredje par indvendigt til odds 18,82 efter at favoritterne havde duelleret færdigt. En af disse var Von GT (Preben Kjærsgaard), der hentede mesterskabet hjem to år senere i 2001. Denne hidtil sidste hoppevinder – de

sidste foregående var Frances Bulwark i 1952 og Ritha Lyngholm i 1977 – var også blodmæssigt forpligtet. Både far Meadow Roland og morfar Tarok havde jo to DM-triumfer hver, og mor Gloria GT var Hoppe Derbyvinder 1984 og desuden mor til Tøjeksperten.

Hurtigtravere som Sleipner, Atom Tess, Bastian Birke og Dragon Flamingo var i disse år DM-vindere enten ved siden af lejlighedsvis internationale resultater, Derbysejre eller begge dele. Topheste, som huskes.

Flemming Jensen fire gange i træk

Da Peter Rasmussens Atom Tess vandt i 2000, fik Steen Juul sin sjette og hidtil sidste DM-sejr, og dermed nåede han på linje med N.J. Koster. Preben Kjærsgaard er tredje på DM-sejrslisten med fem triumfer, de to sidste med den røde propagandatruver Frække Frederik i årene 2005 og 2006.

Efter Frække Frederik har DM-sejrslisten en række hædersheste, som læseren husker mindst lige så godt som skribenten, men det er værd at

4. Aalborg-træner Flemming Jensen har efterhånden næsten patent på Mesterskab for Danmark med sine gamle travere. Jensen har vundet de seneste fire år med O'Grady, 2 x Montgomery Hill og i år Obi-Wan (billedet).

5. Jeppe Juel har vundet DM tre gange som kusk. Først med Keep On Flying i 2008, så med Inzaghi (billedet) i 2009 og senest med Open i 2013.

6. Okay Bee blev med DM-sejren i 2012 for Bent Svendsen den hidtil eneste hest i travhistorien med sejr i Dansk Opdrætningsløb, Dansk Trav Kriterium, Dansk Trav Derby og Mesterskab for Danmark.

bemærke, at Jeppe Juel og Flemming Jensen med gæstekuske har sat sig på det meste siden 2007, og som træner tegner Flemming Jensen sig for seks sejre i alt.

Efter Sleipner i 1997 kom Local Conch i 2011, og så har stalden ellers taget de fire seneste sejre med O'Grady, to gange Montgomery Hill og nu senest Obi-Wan. Noget af en magtdemonstration og et kunststykke med de gamle stjerner.

Fire år i træk, fra 2012 til 2015, var O'Grady favorit, og da han vandt med Flemming Jensen i 2014 foran Montgomery Hill (Jeppe Rask) var odds helt i bund med 1,19. Da Montgomery Hill og Jeppe Rask fik revanche året efter, var det til gengæld en af DM-historiens største overraskelser til odds 21,35.

Montgomery Hill sluttede i fjerde karrieren med Flemming Jensen i sulkyen ved DM-sejren som 12-års, tidligere kun udført af Game Warden i 1938 og Ruder Konge i 1963. Obi-Wan er 11 år og prøver måske igen i 2018. Hans overlegne sejr fra føring i 1.12,5 til bun-

dodset 1,41 tydede i hvert fald ikke på en hest, der var slidt op. Han blev DM-historiens anden vinder med en fransk far i Ganymede.

Mysteriet Okay Bee

Mysteriet mangler omtale. Okay Bee er den ENESTE hest i travhistorien, der har vundet Dansk Opdrætningsløb, Dansk Trav Kriterium, Dansk Trav Derby og Mesterskab for Danmark, og så har den også sejre i Jydsk 3- og 4-årings Grand Prix samt andenplads i Jydsk 2-årings Grand Prix.

Det er mageløst, men mit problem er, at jeg synes, travhistorien har haft et væld af bedre heste. Vel havde Okay Bee held i Kriteriet med diskvalifikation af "vinderen" Onion F H, vel havde den stort løbsheld ved DM-sejren, hvor storfavoritterne Birger Jørgensen (O'Grady) og Steen Juul (Neo Holmsminde) kørte en indbyrdes ødelæggende duel undervejs, men held skal jo omvendt til.

Under alle omstændigheder var hesten ukompliceret, stabil og driftssikker i en halvsvag årgang, og Flemming Jen-

sens kommentar til forståelsen af "mysteriet" er, at hesten passede perfekt til Bent Ole Pedersen, der jo ved mange lejligheder havde vist sit talent for at træne stjerner.

De tre bedste danskfødte

Mange store danske travstjerner fik aldrig en DM-sejr, men skal man på baggrund af denne gennemgang udpege travhistoriens tre bedste danskfødte heste set relativt til fødselstidspunktet, bliver det Tarok, Rudolf Le Ann og Rex The Great. Det er netop tre af de fire heste med sejre i Kriterium, Derby og mindst to DM-løb.

Af amerikanerne fremhæves Meadow Roland og Harrison Dillon, men det er tænkeligt, at Frisky Frazer havde snuppet to eller tre gange DM, hvis der ikke var blevet lukket for danskamerikanerne midt i 1990'erne, og Gill's Victory og Legendary Lover K havde nok også været på sejrslisten. Man kan sagtens være uenig, og med hensyn til egentlige fejl vil denne artikels skribent være glad for korrektioner. ■